

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kiss Dávid András ügyvéd által képviselt felperesnek, Dr. Szilvász-Dr. Botond és Társa ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Botond Gábor ügyvéd) által képviselt alperes ellen, kölcsön iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. október 2. napján meghozott 28.P.21.884/2007/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül 360.000 (háromszázhatvanezer) forint fellebbezési eljárási perköltséget a felperes részére, míg az államnak külön felhívásra 660.000 (hatszázhatvanezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A felperes a keresetében 11.000.000.- Ft és ennek 2002. április 30. napjától számított kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest kölcsön visszafizetése címén.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta a kereset jogalapját és összecszerűségét.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 11.000.000.- Ft tőkét és annak 2002. május 1. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11%, míg 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félétet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, valamint 600.000.- Ft perkölséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest 660.000.- Ft illeték megfizetésére az államnak.

Az ítélet indokolása értelmében az ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott kölcsönszerződést tartalmazó okirattal szemben, a Pp. 196. § (1) bekezdés e) pont és 197. § (1) bekezdése alapján, a bizonyítás az alperest terhelte. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem látta bizonyítottnak azt az alperesi állítást, hogy a kölcsönösszeget nem ő, hanem harmadik személy vette volna fel. Így megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre. A Ptk. 240. § (4) bekezdése szerinti megtámadási okot az alperes Ptk. 236. § (3) bekezdése szerinti kifogása hiányában vizsgálni nem tudta. A Ptk. 300. § (1) és Ptk. 324. § (1) bekezdése szerinti elévülési időn belül a felperes a követelését érvényesíthette, ezért a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset feltételei hiányában a Ptk. 298. § a) pontja és Ptk. 301. § (1) bekezdésre is figyelemmel marasztalta az alperest. A felperesi bizonyítási indítványt az elsőfokú bíróság elutasította, mely indokaként utalt a Pp. 3. § (4) bekezdésére, a Pp. 151. § (1) bekezdésére is. A perkölségről a Pp. 81. § (1) bekezdés szerint határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és a bizonyítási indítványainak fogantatására utasítani kérte azzal, hogy a pert a bíróság másik tanácsa tárgyalja. Álláspontja szerint a használatba vételi engedéllyel bizonyította, hogy az állítólagos kölcsön - amely építkezése bejezésére szolgált volna - nyújtásának időpontjában a háza befejezett volt, H. tanúvallomása pedig igazolja az ő és általa aláírt szerződések közötti összefüggést. Hivatkozott a pénzátadást bizonyító felperes élettársának elfogultságára, továbbá a kölcsönszerződés 3. pontjában rögzítettek, mint a szerződéskötési gyakorlatban szokatlan kikötésre, amely alátámasztja az alperesi védekezést a szerződéskötés körülményeire vonatkozóan. Az okozati folyamatban jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes uzsorakamat mellett rendszeresen nyújtott kölcsönt. Sérelmezte, hogy bizonyítási indítványainak előterjesztésére a bíróság nem biztosított a részére határidőt. Indítványozta a családi háza kivitelezőjének és a feleségének tanúkenti meghallgatását, a felperesi előadás megcáfolására.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta annak megalapozottsága folytán. A Pp. 235. § és 249. § alapján az alperes bizonyítási indítványának az elutasítását kérte, melyet egyebekben érdemben is szükségtelennek tartott.

A fellebbezés nem alapos.

Fellebbezéssel nem támadott az elsőfokú ítéletnek a marasztalást meghaladó keresetet elutasító ítéleti rendelkezése, ezért azt a másodfokú bíróság - figyelemmel a Pp. 253. § (3) bekezdésére is - nem érintve, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül az elsőfokú ítélet megalapozottságát.

Az elsőfokú bíróság eljárásában lényeges eljárási szabályt nem sértett. Az elsőfokú bíróság az alperes és a felperes bizonyítási indítványai alapján bizonyítási eljárást folytatott le, tanúkat hallgatott meg. Az alperesnek az elsőfokú eljárásban kellő idő állt rendelkezésére védekezése alapjául szolgáló bizonyítási indítványai előterjesztésére. Az utolsó tárgyaláson a bizonyítandó tények és bizonyítás körének megjelölése nélkül kért további határidőt az alperes a bizonyítási indítványai megtételére. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a Pp. 141. § (6) bekezdés alapján helytállóan döntött a kereset érdemében. A Pp. 151. (1) bekezdés alkalmazásának feltételei nem álltak fenn. A 151. § (1) bekezdés 4. mondata szerinti fontos ok vizsgálatánál nem mellőzhető a Pp. 141. § (2) bekezdés feltételei fennálltának vizsgálata. Miután az alperes a halasztás iránti kérelmének előterjesztésekor még csak nem is utalt az általa szükségesnek tartott további bizonyításra és az általa indítványozni szándékozott bizonyítási eszközökre, így az alperes kérelme nem minősíthető gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek. Az elsőfokú bíróság mindezeknél fogva nem sértett eljárási szabályt, amikor a tárgyalást nem halasztotta el, hanem érdemi határozatot hozott.

Az alperes a fellebbezésében új tanúbizonyítási indítványt is előterjesztett. A tanúkról, illetve a tanúk által bizonyítani kívánt tényekről az alperesnek már az elsőfokú eljárásban tudomása kellett legyen, továbbá a fentiekre is figyelemmel a bizonyítási indítvány előterjesztésével alapos ok nélkül késedelmeskedett. Ezért a Pp. 235. § (1) bekezdésben foglalt feltételek hiányában a bizonyítási indítvány foganatosításának, illetve figyelembe vételének a fellebbezési eljárásban már nem volt helye. Ezen túlmenően is a tanúként meghallgatni indítványozott házastárs érdektelennek nem minősíthető, míg a családi ház kivitelezőjének a vallomása az indítványozott körben nem ügydöntő jelentőségű az alább kifejtett indokok miatt. Ezért a további bizonyítást, mint szükségtelent is mellőznie kellett a bíróságnak.

A peres eljárásban nem volt vitás, hogy a peres felek között a 2002. január 24. napján kelt ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott okirat létrejött, az okiratot az alperes aláírta. Az okirat a Pp. 196. § (1) bekezdés e) pontja szerinti magánokirat, amely az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy az abban foglalt nyilatkozatot megtették, magukra nézve kötelezőnek ismerték el. Az okirat tartalmában kölcsönszerződés létrejöttét igazolja. Az okiratot készítő és ellenjegyző ügyvéd tanúvallomásában az okirat kiállításának körülményeit és az abban foglalt nyilatkozat megtörténtét megerősítette. A felperes - az okiratban foglalttal egyezően - következetesen állította a kölcsönösszeg átadását. Az alperes az okirattal szemben azt állította, hogy közte és a felperes között kölcsönszerződés nem jött létre, kölcsönt a felperestől nem kapott és nem vett át. Az okirattal szemben ezen

előadásának bizonyítása a Pp. 196. § (1) bekezdés alapján az alperest terhelte. A Fővárosi Ítéltábla arra kíván rámutatni, hogy a kölcsönszerződés a Ptk. értelmében szóban is létrejöhet, az reál aktus, maga az okirat csupán a kölcsön átadásának tényét bizonyítja. Önmagában az a tény, hogy a felperes harmadik személyeknek kölcsönt adott és milyen feltételekkel, nem alkalmas annak megállapítására, hogy az alperes kölcsönt nem vett át, illetve, hogy harmadik személyeknek adott kölcsön és a 2002. január 24. napján kelt okirat között összefüggés áll fenn. A felperestől kölcsönt felvevő két tanú vallomása sem volt alkalmas az okiratban foglaltak megdöntésére. K. tanú vallomása az alperes előadását nem támasztotta alá, hiszen a tanú állította, hogy a felperes és az alperes szerződése őt nem érintette, nem miatta került az alperes a perbeli helyzetbe. H. tanú a felperessel perben áll, ezért a vallomása erős aggályokat kelt. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá a tanú vallomásának ellenmondásosságára és arra, hogy az egyéb tényekkel a vallomása nem volt egyértelmű és összehangolható. Az a tény, hogy az alperes a házára a per tárgyát képező szerződés megkötésekor már használatba vételi engedéllyel rendelkezett, nem ügydöntő jelentőségű. Az okirat és a felperes előadása szerint sem címzett volt a kölcsön. A kölcsön bármely okból kérhető volt és bármilyen célra felhasználható volt. A ház kivitelezője felé történő fizetési kötelezettségek teljesítése önmagában nem bizonyítja azt, hogy milyen forrásból, saját vagy kölcsönként pénzből történt a teljesítés. Ezért a kivitelező tanúkenti meghallhatása nem releváns, ezért szükségtelen volt. A felperestől felvett kölcsön egyéb forráshiányt is fedezhetett, a ház sajáterős befejezésnek nincs az ügy megítélése szempontjából relevanciája.

Az alperes személyes előadása szerint sem volt a szerződési akaratában korlátozott, kényszer, fenyegetés a felperes részéről nem történt, a telefonhívások az akarat megtörésére nem voltak alkalmasak. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy az alperes kifogás formájában a szerződés érvénytelenségére - fenti okokból - nem hivatkozott, így ez okból a szerződés érvénytelenségét nem is vizsgálhatta. Az alperes saját maga nyilatkozta, hogy „bevállalta a szerződés aláírását”, mert ő „tökös gyerek”. A Ptk. 207. § (5) bekezdése kimondja, hogy a felek titkos fenntartása vagy rejtett indoka a szerződés érvényessége szempontjából közömbös. Az alperes maga adta elő, hogy az általa „üzletszerűen” kölcsönzőnek állított felperes részére közvetített különböző személyeket hitelfelvétel céljából. A felperessel baráti kapcsolatban is álltak. Mindezek figyelembevételével tisztában kellett lennie, hogy a felperes részére aláírt kölcsönszerződés alapján kötelezettsége keletkezik. A bíróságnak a Pp. 2. § (1) bekezdése értelmében az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse. Ez egyben azt is jelenti, hogy a bíróságnak a felek által felajánlott bizonyítékok alapján kell döntenie. Ehhez pedig az alperesnek minden lehetősége az első fokú eljárásban megvolt, a másodfokú eljárásban pedig már erre nem kerülhetett sor a már leírt indokok miatt.

A szerződés 3. pontjában a szerződés megtámadásáról lemondó nyilatkozat indokára az okiratot szerkesztő ügyvéd kellő indokot adott. Erre is figyelemmel e

szerződési pontból figyelemmel az egyéb - fentebb hivatkozott - bizonyítékokra is a szerződéskötés körülményeire megalapozott következtetést nem lehetett vonni.

A 2002. január 24. napján kelt okiratba foglalt szerződésnek a háttere, egyéb célja bár lehet, hogy mindkét fél előtt ismert, de az a szerződésből nem volt felismerhető és a lefolytatott bizonyítás alapján sem volt megállapítható. A szerződés érvényessége körében pedig az esetleges szerződési akarati hiba, vagy akarathajlító cselekmények a szerződés megtámadásának hiányára figyelemmel nem voltak vizsgálhatók. A semmisség hivatalbóli megállapításához kellő adat nem állt rendelkezésre.

Mindezek kiemelésével az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg, hogy a peres felek között a kölcsönszerződés létrejött, a kölcsön átadása megtörtént, az alperes visszafizetési kötelezettsége fennáll. Az elsőfokú bíróság érdemi döntése ezért megalapozott, melyből következően a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján határozott a fellebbezési eljárási költség viseléséről, melyben a Pp. 75. § (2) bekezdés szerint a felperest képviselő ügyvéd díját számolta el a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a-b) pont (5) bekezdés, 4/A. § (1) bekezdés alapján bruttó összegben.

Az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetékről a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés alapján határozott.

Budapest, 2008. február 26.

. Lizák Tibor sk.

a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.

sk.

előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes

bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné

bírósági ügyintéző